

Aan de leden van de gemeenteraad en commissiëden
cc. college van B&W
cc. pers

BEZOEKADRES:
RAADHUIS
DUDOKPARK 1
TELEFOONNUMMER 14035
WWW.HILVERSUM.NL

DATUM 21 augustus 2019
ONS KENMERK 485470
BEHANDELD DOOR G. Crolla
TELEFOON (035) 629 2188

BIJLAGEN

BETREFT Voortgang Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Utrecht – Invest MRA

Geachte dames en heren,

Op 21 januari jl. bent u via een Raadsinformatiebrief (2019-04) geïnformeerd over de uitkomsten van een verkenning naar een Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht en de te starten volgende fase, namelijk het aanstellen van een kwartiermaker.

Via deze wethoudersbrief wil ik u graag op de hoogte stellen van de voortgang van dit proces, daarbij zal ik u tevens informeren over de ontwikkeling van een Regionaal Economische Agenda Regio Utrecht en de ontwikkelingen in MRA verband rond het uitwerken van de zogenaamde Invest MRA constructie.

Waarom wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een ROM Regio Utrecht/ Invest MRA?

We staan voor een groot aantal maatschappelijke vraagstukken. Oplossingen daarvoor vragen veelal ook om inzet van innovaties vanuit de markt. Deze hebben in een aantal gevallen een niet-rendabele/ slecht financierbare top. Een ROM kan daarin een rol spelen en daardoor tevens een impuls geven aan de economische ontwikkeling. Daarnaast blijkt uit een recent gehouden kapitaalmarktbehoefte onderzoek dat er in de brede regio Utrecht een niet in te vullen vraag naar kapitaal bestaat van ruim 1.5 miljard Euro. Voor zowel de Regio Utrecht als de MRA geldt dat door de komst van Invest-NL het noodzakelijk is dat er een regionaal aanspreekpunt komt voor cofinancieringsaanvragen bij Invest NL. Invest-NL heeft de beschikking over € 2,5 miljard investeringskapitaal voor (innovatieve en internationale) MKB-bedrijven, kapitaal waarop een ROM een beroep kan doen. Daar komt voor de Utrechtse Regio bij dat er een fors tekort is aan business development capaciteit en financieringsmogelijkheden voor met name MKB bedrijven. De regio's die reeds over een ROM beschikken blijken op het gebied van nieuwe ontwikkelingen een sterk aanjagende functie te vervullen. Zij creëren banen en welvaart.

De aanvliegroutes en keuzes voor de ROM Regio Utrecht en Invest MRA zijn verschillend. Hieronder vindt u op hoofdlijnen een tussenstand van het kwartiermakersproces.

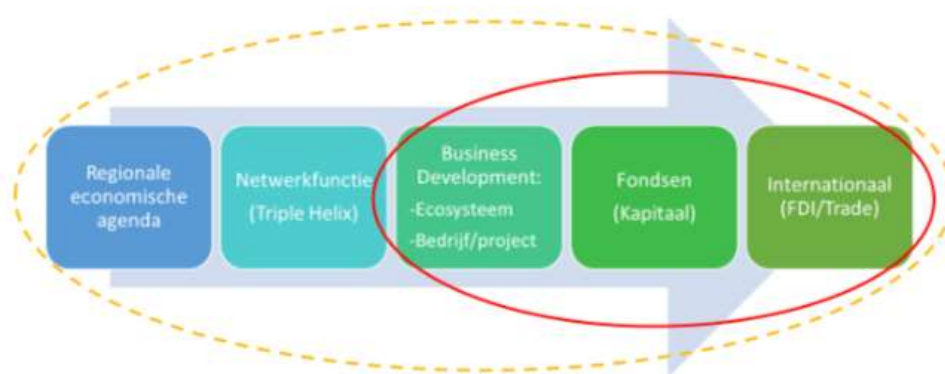
ROM Regio Utrecht

De ROM Regio Utrecht versterkt de economische structuur van de Regio Utrecht en draagt bij aan het gezond stedelijk leven. Zij doet dit door ondersteuning van het bedrijfsleven om het innovatieve vermogen – en daarmee de welvaart en welzijn- van de regio blijvend te vergroten. Hiermee neemt de kans op extra investeringen gericht op het bijdragen aan maatschappelijke opgaven toe.

De provincie Utrecht en de gemeenten Utrecht, Amersfoort en Hilversum, tezamen met de Universiteit Utrecht en het Universitair Medisch Centrum Utrecht hebben na een uitgebreide verkenning, besloten tot het verder uitwerken van een ROM door het aanstellen van een kwartiermaker.

In Figuur 1 zit u de opbouw van het economisch ecosysteem. Vanuit een gezamenlijke Regionaal Economische Agenda (REA) (zie verderop) wordt er gebouwd aan een goed functionerend netwerk en

krachtige samenwerkingsverbanden. Deze activiteiten zullen door de Economic Board Utrecht worden opgepakt. De ROM zorgt voor de ontbrekende schakel, namelijk business development en (gedeeltelijke) financiering.

Figuur 1: Basisscenario ROM (rood) binnen samenhangend economisch ecosysteem (orange)

Kerntaken

De kerntaken van de ROM Regio Utrecht liggen op het gebied van innoveren, investeren en internationaliseren ter versterking en ondersteuning van het regionale ecosysteem.

Innoveren- business development:

Business development wordt gezien als een van de belangrijkste taken van de ROM. Vanuit deze afdeling worden ideeën omgevormd en ontwikkeld tot businessplannen en innovatieve MKB-bedrijven geholpen om hun kans van slagen te vergroten. Dit vindt plaats door het toetsen van businessplannen op technische en commerciële haalbaarheid. De ROM adviseert en begeleidt ondernemers om hun plannen uitvoerbaar en financierbaar te maken.

Investeren (financieren en deelname)

Om de slagkracht van de ROM te vergroten en om de gesignaleerde 'financieringsgap' te verkleinen krijgt de ROM de beschikking over een investeringsfonds waaruit innovatieve bedrijven gefinancierd kunnen worden en de ROM in bedrijven kan investeren. Hiermee wordt nagestreefd om marktfalen op te lossen en toegang tot kapitaal te verbeteren voor bedrijven of projecten die in de doorgroef fase verkeren. De ROM zal met tickets werken tussen de € 250.000,- en € 1.250.000,-.

De ROM zal nimmer als enig financier/participant optreden. Door samenwerking te zoeken met banken en private investeerders kan de ROM haar financiële slagkracht vergroten en werkt het fondskapitaal als een multiplier voor het benodigde bedrijfskapitaal.

Internationaal (Trade en Invest)

Als derde taak heeft de ROM Regio Utrecht de opdracht om de regio internationaal blijvend goed op de kaart te zetten als vestigingsregio voor vernieuwende bedrijven passend binnen de speerpunten uit de Regionale Economische Agenda (REA). Daarbij wordt het regionale bedrijfsleven ondersteund bij de uitbouw van hun internationale activiteiten. *Trade* richt zich op het ondersteunen van het regionale bedrijfsleven bij hun internationale ambities. *Invest* brengt de mogelijkheden van de regio bij internationale ondernemingen onder de aandacht en steunt hen bij het vestigen in de regio.

Governance

In de eerste concepten van het businessplan, mede gevoed door ervaringen van andere ROM's, wordt uitgegaan van een ROM bv-constructie met aandeelhouders. Aandeelhouders zijn die partijen (niet zijnde marktpartijen) die storten in het fonds. Gedacht kan worden aan gemeenten, het ministerie van EZK, maar ook de Universiteit. De aandeelhouders staan op afstand van het ROM fonds en de besluitvorming rond financiering van bedrijven.

Regionaal Economische Agenda (REA)

Zoals in Figuur 1 is aangegeven zal de ROM actief zijn binnen de thema's van de REA. Momenteel wordt gewerkt aan het opstellen van een actuele REA. Hiervoor is de gemeente Hilversum mede opdrachtgever en ook de Regio Gooi en Vechtstreek is bij dit proces betrokken. Voor de totstandkoming van de REA is een groot aantal bijeenkomsten georganiseerd met vertegenwoordigers vanuit bedrijfsleven,

kennisinstellingen en overheden. De informatie die hieruit wordt opgehaald, zal worden gebruikt om een concept REA Regio Utrecht op te stellen. De concept REA zal in Q4 aan de Raad worden aangeboden.

Het huidige hoofdthema van de REA is Gezond Stedelijk Leven. De ROM zal zich hierbinnen op de volgende speerpunten richten:

- a. *Schone leefomgeving*: energietransitie, circulariteit en duurzame mobiliteit
- b. *Gezonde mensen*: gezondheid, voeding en life sciences
- c. *Digitaal vooruit*: digitalisering, vaardigheden en media(wijsheid)

In de planning wordt uitgegaan van een start van de ROM per januari 2020 met daarin een doorgroeiscenario.

Invest MRA

Binnen de MRA wordt een vergelijkbaar proces gelopen. Initiatiefnemers zijn de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland. In de verkenningsfase zijn enkele scenario's besproken. Gekozen is niet voor een uitgebreid ROM scenario a la Utrecht, maar een constructie waar business development in combinatie met een investeringsfonds wordt opgezet. Er is geen betrokkenheid van het Ministerie van EZK in het fonds. Vandaar ook de titel Invest-MRA. Ook hier is een kwartiermaker aangesteld die de volgende producten moet opleveren:

- a. Investeringskader, met daarin duidelijke scope van beoogde investeringen (mede op basis gap-analyse, portfolio potentiële projecten en incl. staatsteun paragraaf).
Gekozen is voor twee thema's: circulaire economie en energie transitie, waarbij de focus ligt op het business development voor een aantal majeure transitie trajecten. Inzet zijn projecten met een investeringsvraag vanaf 2- 3 MIO.
- b. Fondsmodel (incl. indicaties over de inleg MRA-partners, ingroeimodel).
Bij de start zijn de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland als eerste aandeelhouders actief. Andere gemeentes kunnen storten in het fonds en daardoor aandeelhouder worden.
- c. Organisatiemodel.
Er kan sprake zijn van een eenvoudig model aangezien de organisatie beperkt wordt tot business development en fondsbeheer.
- d. Overall Governance (incl. statuten etc.).
Inzet is een bv-constructie, met aandeelhouders, zijnde de partijen die storten in het fonds.
- e. Financieringsvoorstel.
Voor de exploitatiekosten wordt overwogen om in de startfase de financiering deels te halen uit de bestaande middelen van het Platform Economie.

In de planning is opgenomen dat de besluitvorming over Invest MRA afgerond moet worden in Q1 2020.

Financiering van ROM Utrecht en Invest-MRA.

In het najaar zal ook duidelijk worden welke financiële consequenties deelname aan één of beide ROM's heeft. Bij deelname aan beide trajecten vergroten we de kans op cofinanciering voor zowel grotere transitie trajecten als ondersteuning van het innovatieve MKB in de regio. Met een relatief kleine investering in de vorm van een eenmalige dotatie in beide fondsen creëert de regio Gooi en Vechtstreek positie in de voor de regio belangrijke ecosystemen MRA en Regio Utrecht. Hiermee versterken we ook onze positie als kniegewricht tussen deze twee regio's.

Voor de financiering van een ROM wordt gekeken naar enerzijds de exploitatie kosten en anderzijds een dotatie in het ROM fonds. Inzet vanuit Hilversum zal zijn om het regionaal op te pakken. Op dit moment gaan de plannen voor de MRA uit van een financiering door verschuiving van middelen uit het Platform economie. Hierover moet nog besluitvorming plaatsvinden. Mocht deze besluitvorming anders uitvallen dan verwachten wij een vraag voor aanvullende financiering.

Voor de ROM Utrecht wordt uitgegaan van een voorlopige inschatting van €0,50 per inwoner. Dat zou neerkomen op een structurele regionale bijdrage van €120.000,-. Mocht dat niet haalbaar zijn dan gaat Hilversum uit van een eigen bijdrage in de exploitatiekosten van €45.000,-

Voor een eenmalige dotatie in beide fondsen wordt indicatief uitgegaan van een storting van € 1- €2.5 MIO. De uiteindelijke businessplannen zullen verdere informatie geven. Op basis hiervan zal, volgens planning in Q4, een raadsvoorstel worden opgesteld ter besluitvorming.

Vervolgstappen en informatie vergaring

Aangezien het fenomeen ROM nieuw is in onze regio willen wij u in de gelegenheid stellen hierover zo goed mogelijk geïnformeerd te raken.

Via de Regio bent u uitgenodigd om een bezoek te brengen aan Innovation Quarter, de ROM van Zuid-Holland, waar u een goed beeld krijgt van de opzet en werkwijze van de jongste ROM in Nederland. Tevens zal het Regiopodium Gooi en Vechtstreek van 23 september in het teken staan van de ontwikkelingen van de ROM Regio Utrecht en Invest MRA om u goed te informeren over de meest recente ontwikkelingen.

Het concept van de Regionaal Economische Agenda (REA) zal worden besproken tijdens een BVS op 9 oktober a.s. Voor beide bijeenkomsten ontvangt u separaat nog een uitnodiging. Ook zult u binnenkort via de griffier een uitnodiging ontvangen voor een bijeenkomst georganiseerd op 2 oktober vanuit de griffie van de provincie Utrecht, waarin u wordt geïnformeerd over de governance en structuur van een ROM. Dit op basis ervaringen van andere ROM's in Nederland.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

M.W. Jaeger
Wethouder Economie & Media